

امسال با توجه به اهمیت یافتن جشنواره فیلم فجر، تلویزیون تمام توان و سرمایه خودش را برای هماهنگی با جشنواره و سینما به کار گرفت. اما تحلیل شرایط فرهنگی یکی از امور مهمی است که تلویزیون باید در این برنامه‌ها انجام دهد؛ چون پیشانی شرایط فرهنگی در سینما نمودار است و سینماست که وضعیت فرهنگی ما را نشان می‌دهد

نگاهی به دور جدید برنامه‌های سینمایی در صدا و سیما

آغوش نقد و مهر رسانه ملی برای سینما

برگزاری چهل و یکمین جشنواره فیلم فجر را باید نقطه عطفی از بازگشایی دوباره برنامه‌های سینمایی در رادیو و تلویزیون دانست. از همان دهه ۶۰ بود که پای برنامه‌هایی با محوریت نقد فیلم و سینما در تلویزیون و بعدها رادیو باز شد. این نوع برنامه‌ها در دهه ۸۰ و به ویژه با تولید و پخش برنامه «هفت» بیشتر شد. اما در سال‌های اخیر، شاهد کاهش چنین برنامه‌هایی در صدا و سیما بودیم. تا این که بهمن ۱۴۰۱ چند برنامه ویژه جشنواره فیلم فجر در تلویزیون و همین‌طور رادیو به چشم و گوش مخاطبان رسید، برخی از این برنامه‌ها بعد از جشنواره فیلم فجر نیز به صورت هفتگی ادامه خواهد داشت:

مهدی امیدی
روزنامه‌نگار

برنامه‌های تخصصی در شبکه‌ای تخصصی

برنامه «نقد سینما» یکی از برنامه‌های تخصصی صدا و سیما در حوزه سینماست که فصل جدید آن از طریق شبکه چهار پخش می‌شود.

امیررضا مافی، سردبیر و مجری برنامه نقد سینما درباره فعالیت آن در ایام جشنواره فیلم فجر به «قاب کوچک» گفت: یکی از اتفاقات مهم در سری جدید این برنامه، انتقال برنامه نقد سینما از شبکه پنج به شبکه چهار بود. با وجود لطف دوستان در شبکه پنج اما با توجه به رویکرد تخصصی برنامه، پخش آن در یک شبکه تخصصی می‌توانست دست ما را بازتر کند و مخاطب خاص‌تری را هدف قرار دهیم. یک سوم حجم برنامه را هم گفت‌وگوی ویژه تشکیل می‌داد. در این زمینه ما ناظر بر جشنواره فیلم فجر ۱۱ موضوع را بررسی کردیم که با این جشنواره مرتبط بود و البته به کل سینما هم توسعه پیدا می‌کرد. در این بخش اکبر نبوی به عنوان کارشناس ثابت حضور داشت و هر شب یک کارشناس مهمان هم داشتیم. گفت‌وگوهای خوبی در این بخش انجام و مسائل مهمی طرح شد. هر چند مباحث معمولاً به نتیجه نمی‌رسیدند. یک ویژگی دیگر برنامه امسال، ریتم بالای آن بود. ما بخش‌های کوتاهی داشتیم که این باعث شد تعداد قابل توجهی از اصحاب رسانه و منتقدان حضور پیدا کنند. یکی از اولویت‌های خود من این بود که ما در برنامه نقد سینما در ایام جشنواره هم از اصحاب رسانه و هم از منتقدان دعوت کنیم. به همین دلیل سراغ خبرنگار و منتقد ثابت نرفتیم. همان‌طور که کل سینمای ما در حال تغییر و دگرگونی است، نیاز داریم ما در ساحت نقد هم این تغییرات را ببینیم. به همین دلیل تقریباً تمام کسانی را که در سال‌های اخیر در عرصه نقد تلاش کرده بودند، دعوت کردیم به عنوان منتقد در برنامه حضور یابند. البته چند منتقد برجسته هم حضور داشتند. در حوزه اهالی رسانه هم طیفی گسترده از افراد به برنامه دعوت شدند و در نتیجه آرای مختلفی مطرح شد. به نظر به رغم این‌که سخت بود، کار مهمی انجام دادیم.

وی در پاسخ به پرسشی درباره تعامل مدیران سینما با برنامه نقد سینما هم تأکید کرد: تعامل مدیریت سینما و شبکه چهار با برنامه بسیار خوب بود و همراهی می‌کردند و پشت صحنه هم آمدند و حامی ما بودند.

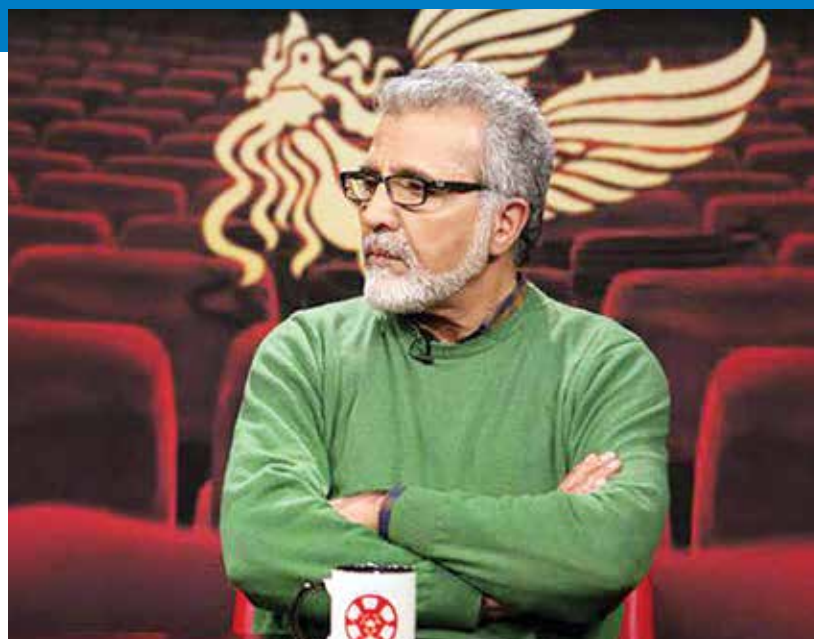

مجری برنامه نقد سینما درباره بازخورد این برنامه گفت: برنامه بین مخاطب‌های جدی سینما بازتاب خوبی داشت و واکنش‌های مثبت به خصوص نسبت به بخش گفت‌وگوی ویژه رخ داد. به همین دلیل هم به نظرم نسبت به نقد سینمای قبلی یک گام به جلو بود.

مافی درباره تلاش برنامه نقد سینما برای بهبود سینما و رفع نقاط ضعف هم توضیح داد: افقی را مدنظر داشتیم و پرسش‌هایی را درباره جشنواره فجر و متعاقب آن کل سینما مطرح و سعی کردیم گوش‌ها را نسبت به مواردی چون اقتصاد سینما، چهره‌ها و جوایز آنها و برخی مفاهیم عمیق مثل توسعه‌گرایی یا کمال‌گرایی در سینما و... تیز کنیم. به نظرم به عنوان نقطه عزیمت برای طرح مسأله، کار کردیم اما برای تغییرات اساسی در سینما، نیازمند برنامه‌ای طولانی مدت و جریان‌ساز هستیم.

وی همچنین درباره رویکرد صدا و سیما به تولید و پخش برنامه‌های مختلف سینمایی در دوره جدید هم توضیح داد: امسال با توجه به اهمیت یافتن جشنواره فیلم فجر،

تلویزیون تمام توان و سرمایه خودش را برای هماهنگی با جشنواره و سینما به کار گرفت، اما تحلیل شرایط فرهنگی یکی از امور مهمی است که تلویزیون باید در این برنامه‌ها انجام دهد؛ چون پیشانی شرایط فرهنگی ما سینما نمودار است و سینماست که وضعیت فرهنگی ما را نشان می‌دهد. برنامه‌های مختلف با لحن‌ها و اهداف متفاوت باید تولید شود تا هم فیلم‌های سینمایی و مهم‌تر از آن جریان‌ها و رویه‌هایی که در سینمای ما حاکم است نقد و تحلیل و حلاجی شود. من یک منظر اختصاصی هم قائل هستم و آن تحلیل سینما از وجه علوم انسانی است. البته در سال‌های اخیر تلاش‌هایی

«هفت» به نما

اما یکی از مهم‌ترین برنامه‌های سینمایی صدا و سیما طی سال‌های اخیر «هفت» بوده است. این برنامه که بیش از یک دهه است روی آنتن شبکه سه سینما می‌رود، همزمان با جشنواره فیلم فجر امسال به شبکه نمایش سینما منتقل شد.

محمد تنکابنی، تهیه‌کننده برنامه هفت درباره تغییر شبکه پخش این برنامه گفت: این تصمیم معاونت سینما بود و با توجه به محوریت سینما در شبکه نمایش و تخصصی بودن موضوع سینما در این شبکه، برنامه هفت از شبکه سه به شبکه نمایش منتقل شد.

وی درباره تغییرات اعمال شده در سری جدید برنامه هفت هم توضیح داد: در هفت جدید که ویژه جشنواره فجر بود، رویکرد کلی برنامه هم به این موضوع اختصاص داشت اما در همان برنامه‌ها هم سعی کردیم علاوه بر پرداختن به جشنواره سراغ یک سری موضوعات و ژانرهای مغفول در سینمای ایران برویم، مثل بازنمایی زن در سینما، سینمای پلیسی، اقتباس در سینمای ایران و...

شده اما باید ادامه پیدا کند. بنابراین باید تکرر برنامه‌ها همراه با تنوع باشد.

سردبیر برنامه «نقد سینما» در پایان درباره ادامه پخش این برنامه از سینما گفت: برنامه هفتگی چند بخش خواهد داشت؛ یک بخش به سینمای امروز و اتفاقات جاری در سینمای روز ما خواهد پرداخت و واکنش سریع ما به حوادث روز هنر هفتم خواهد بود. یک بخش مختص به نقد فیلم‌های روی پرده است و یک بخش تحلیل و بررسی فیلم‌های شاخص در جهان خواهد بود. بخش آخر هم گفت‌وگوی ویژه است که ناظر بر شرایط امروز سینمای ماست.